A. D. 1906.

CURRENDA IV.

Dyspenza od postu.

Na mocy upoważnienia od Stolicy św. udzielamy Wiernym Dyecezyi Naszej następującą dyspenzę:

Pozwalamy 1) używać nabiału i jaj we wszystkie dni Wielkiego Postu, z wyjątkiem *Wielkiego Piątku.*

NB. Kapłani w Wielki Piątek i w Środę Popielcową nie mogą używać nabiału ani jaj.

2) Pozwalamy używać mięsnych potraw we wszystkie *Poniedziałki, Wtorki i Czwartki Wielkiego Postu z wyjątkiem Wielkiego Czwartku.* Zastrzegamy atoli, że to używanie mięsnych potraw rozumieć należy tylko *raz na dzień i to na obiad.* Przy tym samym obiedzie równocześnie z mięsem nie wolno używać ryb. Wolno jednak jeść na wieczerzę ryby, mimo że na obiad pożywało się mięso. *W Niedziele Wielkiego Postu* można mięso pożywać *kilka razy na dzień.*

3) Zezwalamy na powszechny już u nas zwyczaj używania na śniadanie w dni ścisłego postu: *kawy, herbaty, mleka lub innej polewki;* pozwalamy też na śniadanie z kawą, herbatą, mlekiem lub jaką inną polewką spożyć kawałek chleba lub bułki.

Również udzielamy dyspenzy od postu nieścisłego (czyli od abstynencyi). Wolno więc używać mięsnych potraw we wszystkie *Niedziele Wielkiego Postu, w 3 dni krzyżowe, przypadające bezpośrednio przed uroczystością Wniebowstąpienia Pańskiego i w Soboty roku, wyjąwszy Soboty Suchedniowe, Soboty Wielkiego Postu i te Soboty,* w które wypadnie jaka wilia, połączona z obowiązkiem ścisłego postu.

Pozwalamy także używać do »omasty« tłuszczu zwierzęcego jak słoniny, sadła, smalcu w Poniedziałki, Wtorki i Czwartki Wielkiego Postu i to trzy razy dziennie tj. na śniadanie, obiad i wieczerzę i to tak dla miast jak i wsi.

Osobom, którym potrzebne są *obszerniejsze jeszcze dyspenzy* niż powyżej wymienione, mogą tychże dyspenz dla przyczyn słusznych udzielać w konfesyonale i poza konfesyonałem wszyscy Rządcy parafij tj. każdy Proboszcz

i każdy Administrator. Inni zaś Kapłani mogą to uczynić tylko w konfesyonałach przy Spowiedzi św.

Osoby zakonne obojej płci mogą z dyspenz tych korzystać, o ile szczegółowe przepisy zakonne z tem się zgadzają.

Ci, którzy z dyspenz tych korzystać będą, zmówią za każdym razem korzystania z dyspenzy albo *Psalm L: »Zmiłuj się nademną Boże«* albo *Litanię do N. P. Maryi Loret.* Nie umiejący czytać zmówią: *5 Ojcze nasz i tyleż Zdrowaś Marya i trzy razy »Któryś cierpiał za nas rany«.*

Kapłani do psalmu L. dodadzą modlitwę: *Deus qui culpa offenderis* i trzy razy *Qui passus es....* Modlitwy te zastąpić można *jałmużną pieniężną,* którą złożyć należy do rąk ks. Proboszcza i to na cel taki jak: *Bursa św. Kazimierza w Tarnowie, Bursa dla uczniów gimn. w Dębicy i mająca powstać Bursa gimnazyalna w Mielcu.*

Dyspenza ta ma swoją ważność aż do *Środy popielcowej roku 1907.*

Uwaga. *Niniejszą Dyspenzę odczytają Rządcy kościołów z ambon w niedzielę Quinquag, lub we Środę Popielcową i to we wszystkich Kościołach tak parafialnych, jako też zakonnych bez różnicy.*

Nota. Confessio Paschalis incipi potest iam Dominica I Quadragesimae.

Terminus Confessionis Paschalis statuitur usque ad Festum SS. Trinitatis inclusive.

Omnes Sacerdotes ad excipiendas fidelium SS. Confessiones a Nobis approbatos, exornamus ad tempus Confessionis Paschalis (tantum in Confessione Paschali) facultate absolvendi a casibus Nobis Ipsis reservatis excepto casu VI. tribuimusque facultatem restituendi amissum ius petendi deb. conj. —

L. 645.

W sprawie fundacyj mszalnych wcielonych do funduszu religijnego.

Spełniając zapowiedzianą w Kurendzie XII. z r. 1905 reorganizacyą w odprawianiu Mszy św. ciążących na Funduszu religijnym. zarządzamy niniejszem w tej sprawie, co następuje:

a) Wszystkie dawniejsze Naszych w urzędowaniu Poprzedników w tym przedmiocie Dekrety odwołujemy z dniem 1 stycznia br. i za niebyłe uznajemy, a w szczególności;

1. odwołujemy wszystkie Dekrety, mocą których poszczególnym kapłanom pewna liczba tych Mszy św. była do odprawienia przydzieloną, jakoteż

2. wszystkie te Dekrety, którymi kapłani od odprawiania Mszy św. byli zwolnieni.

b) Natomiast przydzielamy na nowo Msze św. do odprawiania samym tylko księżom Proboszczom, pobierającym dodatek do Kongruy z funduszu religijnego i niektórym księżom Ekspozytom, a odnośne »Wykazy« równocześnie rozsyłamy.

Pominęliśmy przy tym podziale wszystkich księży Wikarych dlatego, że dotychczasowa praktyka wykazała, iż wskutek częstych przenosin XX. Wikarych z jednej posady na drugą, jakoteż częstych wakansów na posadach wikaryuszowskich, ewidencya w niniejszej sprawie i jej administracya narażała XX. Dziekanów i Konsystorz Biskupi na mozolną a często z gruntu bezowocną pracę.

Mimo to jednak Księża Proboszczowie i Ekspozyci nie powinni się czuć pokrzywdzeni bo dzisiaj odprawianie Mszy św. z funduszu religijnego nie jest takim ciężarem jak dawniej, gdyż c. k. Rząd wynagradza te posługi i płaci za każdą Mszę świętą śpiewaną i za anniwersarz 1 złr. 5 kr. a za każdą cichą 78¾ ct. — Jeżeli tedy księża Proboszczowie (infracongruam) i Ekspozyci po otrzymaniu nowych konsygnacyi sporządzą po myśli ustawy kongrualnej z d. 19. września 1898 (Dz. u. p. Nr. 156) fasye swoich dochodów i pomiędzy wydatki w pozycyi 8. wstawią odpowiednią kwotę jako wynagrodzenie za odprawianie Mszy św. z funduszu religijnego, natenczas c. k. Namiestnictwo wydatek ten zaaprobuje i odnośnemu c. k. Urzędowi podatkowemu przy pensyi wypłacić poleci. — Wynagrodzenie 1 złr. 5 ct. za Mszę św. śpiewaną a 78¾ za cichą jest wprawdzie bardzo skromne, ale nie wątpimy, że się znajdą w Dyecezyi kapłani, którzy, i takich stypedyów manualnych nie mając, chętnie się podejmą te Msze św. za stypendya rządowe odprawić, a Konsystorz Biskupi ofiaruje się księżom Proboszczom i Ekspozytom, o ileby woleli odprawianie tych Mszy św. za pobrane od c. k. Rządu stypendya innym Kapłanom odstąpić, za pośrednika w tej sprawie. — Dotyczący XX. Proboszczowie mogą bezpłatnie, używając Naszych czeków pocztowych — nadsyłać do Konsystorza Biskupiego odpowiednie kwoty a Konsystorz postara się już o to, by odnośne Msze św. były odprawione. Cały tedy ciężar, jaki to nowe Nasze zarządzenie na dotyczących Kapłanów nakłada redukuje się do nowego sporządzenia fasyi kongrualnej i ewentualnego przesyłania stypendyów do Konsystorza a za to odnośne beneficya będą miały tę korzyść, iż łatwiej utrzymają się »infra congruam«. Rozumie się samo przez się, że ci kapłani, którzy przy obecnym podziale Mszy funduszowych otrzymują tę samą ich ilość, jaką mieli dawniej sobie przydzieloną i za jaką dotąd z funduszu religijnego renumeracyą pobierali i pobierają, nie potrzebują się na nowo fasyonować, a natomiast ci

księża Wikarzy, którzy wskutek tego, iż albo oni sami albo ich poprzednicy zrobili i c. k. Namiestnictwu przedłożyli fasyą swoich dochodów i rozchodów, pobierają obok zwykłej pensyi remuneracyą za odprawiane Msze św. z funduszu religijnego, będąc od 1. stycznia br. wolnymi od odprawiania tych Mszy św., będą obowiązani jak najrychlej zrobić nową fasyą z uwzględnieniem tej zmiany i takową w dwóch egzemplarzach za pośrednictwem Naszem do c. k. Namiestnictwa wysłać, aby im nie płacono za takie czynności, jakich spełniać nie będą.

c) Ponieważ omawiana reorganizacya obowiązuje już od 1. stycznia br., przeto XX. Proboszczowie i Ekspozyci zanotują tę zmianę we wszystkich odnośnych księgach i dokumentach parafialnych jak np. w »Konspekcie« i »in libro adimplendarum obligationum« i to w ten sposób, iż w rubryce »uwaga« obok tej pozycyi, pod którą wpisane były ciążące dotąd na beneficyum i beneficyacie obligi z funduszu religijnego, wpisze te słowa: Decreto Ordinariatus Eppalis de die 30. Januarii 1906. remota est haec obligatio et in ejus locum nova inducta, quae adnotata est inhoc libro pag......«

d) Wreszcie uwzględniając tę okoliczność, iż c. k. Rząd jednakowo wynagradza za odprawianie Mszy św. śpiewanej jak i za odprawianie tak zwanego anniwersarza oświadczamy niniejszem, iż ci kapłani, którym przydzieliliśmy do odprawienia anniwersarze z funduszu religijnego, zupełnie się wywiążą z tego obowiązku przez odśpiewanie samej Mszy św. bez Wigilii i Konduktu.

Niniejsze zarządzenia obowiązują od 1. stycznia 1906 aż do odwołania.

Tematy do Kongregacyi dekanalnych na r. 1906.

Z Dogmatyki: Ostendatur: mala, quae in mundo sunt, phisica et moralia, non derogare divinae providentiae.

Z Prawa kanonicznego: Utrum et quibus poenis ecclesiasticis subjacent sectatores Socialismi?

Z Pastoralnej: Jak powinien duszpasterz zachowywać się wobec swoich osobistych nieprzyjaciół i wobec wrogów całego stanu duchownego?

Z Katechetyki: Wypracować katechezę o 7 darach Ducha św. —

Z Teol. Moralnej: Exponatur praeceptum ecclesiasticum de jejunio.

Z KONSYSTORZA BISKUPIEGO.

W Tarnowie, dnia 1. lutego 1906.

† LEON
BISKUP.

X. Władysław Chendyński
Kanclerz.

Nakładem Kleru dyecezalnego. Drukiem Józefa Styrny w Tarnowie.